

Adevărul.

Condiții necesare&suficiente

CURS 3

18 Octombrie 2022

- Teams

Adevărul

Ce tipuri de entități au valoare de adevăr?

1. Astăzi este joi.
2. $2+2=4$
3. Zăpada este nea.
4. Unicornii nu există. (Sorry!)
5. Cursul este verde deschis zburător.
6. $2+$
7. Închide geamul!
8. Cum te simți?
9. Furtul este greșit din punct de vedere moral.

Enunțuri

(1)Enunțuri declarative

Exemplu: “Este un laptop pe masă.”

(2)Enunțuri interogative

Exemplu: “Chiar este un laptop pe masă?”

(3)Enunțuri imperative

Exemplu: “Pune laptopul pe masă!”

Care credeți că au valoare de adevăr?

Cum atribuim valoarea de adevăr?

1. Zăpada este albă.
2. $2+3=5$
3. Îmi place culoarea verde.
4. Legea x trebuie adoptată deoarece nu contrazice sistemul y.
5. Sensul vieții umane este căutarea Binelui.
6. Această propoziție este adevărată.

Teorii ale adevărului

- A. Truth has a substantive nature - truth is a genuine property
- B. Truth does not have a substantive nature / does not have a nature at all - truth is not a genuine property (sometimes it can even be redundant)

Truth has a substantive nature	Truth does not have a substantive nature
Adevărul corespondență	Deflaționiști
Adevărul coerență	Adevărul redundanță
Pragmatism	Adevărul ca device logic
	Primitivism

Teoria adevărului corespondență

“To say of what is that it is not, or of what is not that it is, is false, while to say of what is that it is, or of what is not that it is not, it is true.” (Aristotle, *Metaphysics*, 1011b25)

- Truthmakers (facts, state of affairs)
- Truth bearers
- O relație care le unește

* Teoria cea mai apropiată de simțul comun (sau intuiție)

Porțiuni din realitate

Truthmakers

Truth (relation)

Sentences, Propositions

- Truth bearers

Teoria adevărului corespondență

- A. Strong form (isomorphism): pentru fiecare truth bearer există exact un truthmaker
- B. Strong form: more \leftrightarrow more. (ex. Armstrong)

Teoria adevărului corespondență

- Argumente pentru susținerea adevărului corespondență:
 - 1. Este intuitivă
 - 2. Este evidentă (obviousness)
- “There are some empirical data. The *PhilPapers Survey* (conducted in 2009; cf. Bourget and Chalmers 2014), more specifically, the part of the survey targeting all regular faculty members in 99 leading departments of philosophy, reports the following responses to the question: “Truth: correspondence, deflationary, or epistemic?” Accept or lean toward: correspondence 50.8%; deflationary 24.8%; other 17.5%; epistemic 6.9%. The data suggest that correspondence-type theories may enjoy a weak majority among professional philosophers and that the opposition is divided. This fits with the observation that typically, discussions of the nature of truth take some version of the correspondence theory as the default view, the view to be criticized or to be defended against criticism.” (<https://plato.stanford.edu/entries/truth-correspondence/>)

Puteți găsi puncte slabe ale
adevărului corespondență?

Too narrow (1)

- Există adevăruri la care teoria adevărului corespondență nu pare că poate fi aplicată (ex. Adevăruri necesare)
- $2+2=4$
- $a=a$
- Realism cu privire la entități matematice și logice.

The Maximal Truthmaker

WORLD

- Ok, it might work.
- Dar ce mă oprește să iau lumea ca TM pentru orice adevăr?
- N-ar fi frumos să faci asta, Paula, vrei ca teoria noastră să fie relevantă.

Too narrow (3)

- Adevăruri morale
- Dacă am aplica TC enunțurilor evaluative (cu termeni morali), atunci ar trebui să acceptăm că există moral facts.
- R: nu vorbim despre adevăr în legătură cu enunțurile morale

Paradoxuri

The main villain of the story

- (L) Acest enunț este fals.
- The no-no paradox is another argument against the theories based on correspondence. This paradox has the following form:
(P₁): P₂ is not true.
(P₂): P₁ is not true
“But since they are perfectly symmetric, there is nothing in reality that determines one rather than the other to be true, so given their difference in truth value we have a counterexample to correspondence.” (Eklund, 2012, p. 207)
- (T) Acest enunț este adevărat.
- (?) Acest enunț este adevărat sau fals.

Adevărul coerență

Ce este 'Coerența'?

- a. Consistență - e o versiune care ridică probleme (ex. Dacă avem două propoziții care sunt inconsistente, dar sunt ambele consistente cu S, atunci ?)
- b. Entailment - a logical one, sau o versiune mai slabă
- c. Mutual explanatory support between propositions

Adevărul coerență S

- Ce este acel set de propoziții despre care am tot vorbit? - believed set of propositions
- - de către cine? (De către un individ, sau de către oameni în general, o ființă omniscientă)
- Cum se ajunge la el?
- Cum este declarată 'Adevărată' prima propoziție?

Bishop Stubbs objection

- Russell (1910, pp. 150-169)
- Orice propoziție este coerentă cu un anumit set de alte propoziții.
- Prin urmare, chiar și propozițiile false sunt coerente cu un anumit set de propoziții
- Coerența nu pare a fi suficientă pentru a defini adevărul

Way out

“(...) insist that truth consists in coherence with a privileged collection of propositions. The question is whether that is a workable way out. (...) what accounts for the truth of the proposition that a given collection of propositions is privileged?”

(Eklund, 2012, p. 200)

The Specification Objection

- Identificarea setului de propoziții privilegiate, fără a contrazice teoria.
- (1) Paula este șatenă. este coerentă cu S1
- (2) Paula este blondă. este coerentă cu S2
- Nu vorbim de adevărul propozițiilor din S1 și S2.
- În plus, pare că adevărul coerență nu ne poate spune că (1) este T și (2) este F.

Posibile răspunsuri

- (1) e T și (2) e F, pentru că (1) este coerentă cu enunțuri **care corespund faptelor**.
- S1 este un sistem mai bun decât S2. (S1 is the most comprehensive one)
- most comprehensive one = the largest
- Oare nu pot exista două sisteme egale din acest punct de vedere?

Coerența nu se face cu un sistem arbitrar

- Sistemul ales se face pe baza credințelor (beliefs) și se presupune că e format din propoziții adevărate.
- Regresul la infinit care ar rezulta – Young (2001).

The Transcendence Objection

- Adevărul trece dincolo de orice set de credințe (beliefs)
- Există cel puțin o propoziție care este adevărată și nu este coerentă cu niciun set de propoziții.

Orice propoziție este coerentă cu un anumit set de alte propoziții.

- P este coerentă cu $S1$.
- $\sim P$ este coerentă cu $S2$.
- Cum salvăm principiul coerenței care stă la baza acestei teorii?

Principiul non-contradicției

- $\sim(p \& \sim p)$
- Teoria adevărului coerență presupune adevărul principiilor logicii \rightarrow poate adevărul coerență să garanteze adevărul principiilor logice?
- * Principiile logicii clasice: identitatea, non-contradicția, terțul exclus, rațiunea suficientă

Totuși...noi cum definim coerența?

- Ce înseamnă a fi coerent cu un anumit set/prop?
- Un posibil răspuns: să fie consistent cu respectivul set/prop.
- Ok, dar ce înțelegi prin a fi consistent?
- E posibil să fie ambele **adevărate**.
- Să fie în armonie (harmonious with) – reîncepem jocul.

What is truth?

- Coerența pare că ne răspunde mai degrabă la o întrebare legată de verificabilitate, nu de natura adevărului.

Postmodernism

- Adevărul coerență a reînceput să primească atenție (mai ales în științele sociale și social-politice).
- Adevărul nu pare a fi ceva independent de noi, ceva mind-independent, ci pare strâns legat de opiniile unui individ, unei colectivități, etc.

Pragmatism

(Pierce, W. James)

- Adevărul = utilitate (James)
- Se bazează pe legătura dintre adevăr și cunoaștere (epistemic practices) -> propozițiile adevărate sunt cele care sunt utile, la care ajungem prin cercetare (inquiry)
- La fel ca și în cazul adevărului coerență, relația dintre truthmaker și truth bearer nu este ceva static. Se poate schimba.

(L) Această propoziție este falsă.

Dacă L este adevărată, atunci trebuie să se aplice ceea ce spune (că este falsă), deci L este falsă.

Dacă L este falsă, atunci deoarece asta spune, ea este adevărată.

$$(L \rightarrow \sim L) \rightarrow \sim L$$

$$(\sim L \rightarrow L) \rightarrow L$$

Ce se întâmplă cu enunțurile paradoxale?
Idei?

1

2

3

Adevăr analitic vs. sintetic (empiric)

Adevăr **analitic** = adevăr în virtutea înțelesurilor părților componente ale respectivului enunț.

“Toți celibatarii sunt necăsătoriți.”

“Ori se află un laptop pe masă, ori nu se află.”

- Tautologiile

Adevăr **sintetic**/empiric = ?

Adevăr *a priori* vs. *a posteriori*

Poate nu înseamnă că trebuie. Există situații în care adevărurile a priori sunt cunoscute prin apelul la experiență. :)

Adevăr *a priori* = adevăr care *poate* fi cunoscut fără apel la experiență (= contact cu lumea externă).

Exemple:

“5+7=12”

“Ori este un laptop pe masă, ori nu este un laptop pe masă.”

- **Tautologie** =

- “Toți celibatarii sunt necăsătoriți.” “Toate triunghiurile au trei laturi”.

- **Contradicție** =

$A \& \sim A$

$\sim(A \vee \sim A)$

Adevăr *a priori* vs. *a posteriori*

Adevăr *a posteriori* = adevăr ce nu poate fi cunoscut decât prin apel la experiență (= contact cu lumea externă).

Exemple:

- Adevărurile empirice

Pe masă e un laptop.

Azi e marți.

Analitic – Sintetic

A priori – A posteriori

Necesar - Posibil

A priori – analitic – bazat pe sens (tautologie, contradicție, necesar)

A posteriori – sintetic – bazat pe experiență (posibil, contingent)

Ion Barbu – poet
Dan Barbilian – matematician

(i) Ion Barbu este Dan Barbilian (enunț de identitate)

Cum am aflat acest lucru?

Enunțul de identitate (i) este necesar sau contingent?

Există enunțuri a posteriori necesar adevărate?

Cunoaștere

Cum ați defini cunoașterea?

Atitudini epistemice: opinie, cunoaștere

Def. 1. “Cunoaștere = opinie adevărată” S știe că P =

(1) S crede că P

(2) P este adevărată

Obiecții:

(a) Def.1. ar putea fi prea îngustă:

Există cunoaștere care nu este opinie adevărată? **Nu.**

(b) Def. 1. ar putea fi prea largă:

Există opinii adevărate care nu sunt cunoscute? **Da.**

“- De ce nu ne-ai spus și nouă, dacă știai?! -Păi nu știam, a fost pură întâmplare! Am ghicit!”

Atitudini epistemice: opinie, cunoaștere

“Cunoaștere = opinie adevărată justificată”

S știe că P =

(1) S crede că P

(2) Opinia că P este justificată

(3) P este adevărată

Atitudini epistemice: opinie, cunoaștere

“Cunoaștere = opinie adevărată justificată” ?

Există cazuri în care putem spune despre cineva că are o opinie adevărată și justificată că P, deși nu știe că P?

Cazurile Gettier.

On the island of knights and knaves, you are approached by three people, Jim, Jon and Joe.

Jim says, "at least one of the following is true, that Joe is a knave or that I am a knight."

Jon says, "Jim could claim that I am a knave."

Joe says, "neither Jim nor Jon are knights."
Who is a knight and who is a knave?